

1. Pojasni, zakaj je svetovni vodni obtok pomemben za čiščenje vode.

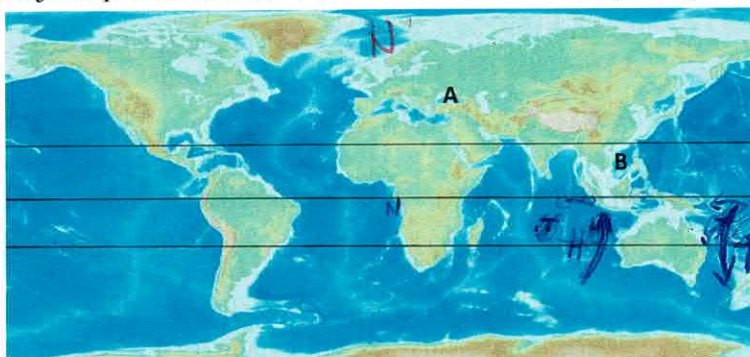
Ko voda v svetovnem vodnem obtoku izhlapi, izhlapi dejansko samo voda (in nekateri plini, ampak to je nepomembno). Minerali, soli in vsa umazanija ne izhlapi.

2. V karto vriši morske tokove ob obalah Avstralije. S puščico označi smer toka, s črko T ali H pa ali je tok topel ali hladen.

3. Za morji označeni s črkama A in B na karti napiši, ali tako morje stransko, sredozemsko ali robno.

A stransko

B robno

4. Na karto s črko N označi eno območje svetovnih morij in oceanov, kjer je slanost vode izrazito nizka in utemelji svojo izbiro.

Moja izbira temelji na vašem PowerPointu, na katerem je ob obali Afrike označena nizka količina soli. Tako je verjetno zato, ker je tam izliv neke (sladkovodne) reke.

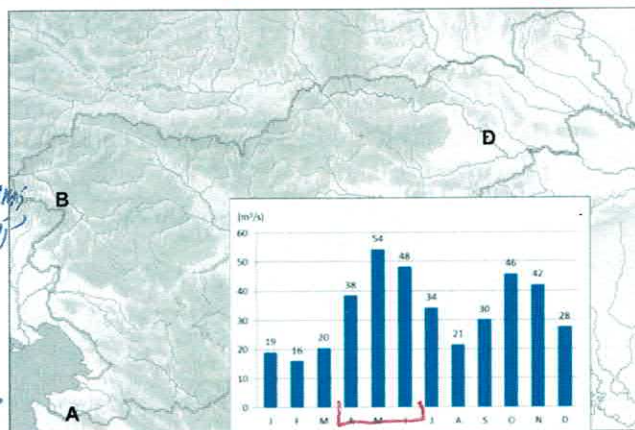
5. Oglej si hidrogram. Imenuj rečni režim, ki ga prikazuje. S karte izberi črko označene reke, ki ima tak rečni režim in s podatki iz hidrograma utemelji svojo odločitev.

rečni režim: snežno-dežni

št reke: B

utemeljitev:

November ni mesec z največ padavinami, posledično ne more biti dežno-snežni ali dežni. Snežni ne more biti, ker nima samo enega očitnega poskoka v pretoku v poletnih mesecih, temveč ima 2.

6. S pomočjo prikazanih podatkov v hidrogramu ovrednoti ta rečni režim z vidika izrabe reke za namakanje.

Reka je primerna za namakanje v poletnih mesecih (z izjemo avgusta, ko bi bilo potrebno umetno namakanje).

prava reka

7. Obkroži pravilni odgovor!

- DA NE Morski tokovi se gibljejo na osnovi vpliva lunine privlačnosti. (2)
DA NE Oceani morajo ločevati celine in imajo oceanski hrbet.
DA NE Temperatura površinskega sloja oceanov je najbolj odvisna od konvekcijskega kroženja vode. radiacija
DA NE Valovanje je premikanje velikih vodnih gnot med različnimi predeli oceanov.

8. Kakšnega nastanka so indonezijska jezera, prikazana na fotografiji? Po čem si jih prepoznal/a. (2)

Jezera so ledeniška (krniška). Prepoznam jih lahko po tem, da se nahajajo kar dosti visoko (kjer se je verjetno prej nahajal ledenik).

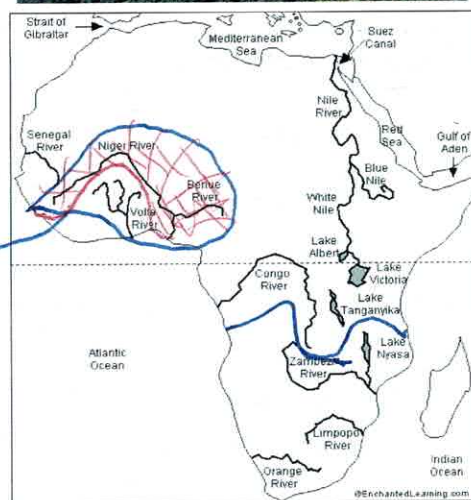

9. Naštej tri možne načine izrabe jezer, prikazanih na desni karti. (2)

Transport, turizem, vir pitne vode (seveda prefiltrirane) ✓

10. Na karti označi porečje reke Niger in razvodnico med rekama Zambezi in Congo. Kateremu povodju pripada Congo? (2)

Reka Congo pripada atlantskemu povodju (izliva se v Atlantik) ✓

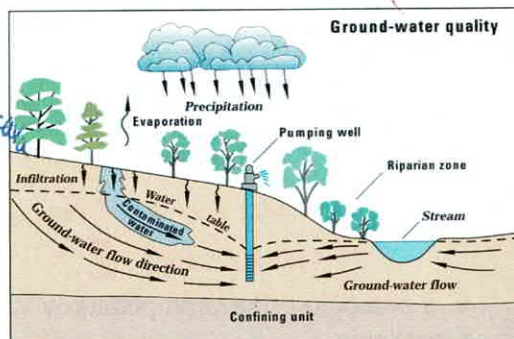

11. Podčrtaj nepravilne dele (besede) v treh trditvah in zraven trditve napiši pravilno besedo. (2)

- Vulkanska jezera so pretočna. ne pretočna ✓
Pretočna jezera so praviloma hladnejša od jezer hrez pretoka. tektonskih ✓
Depresijska jezera uvrščamo v skupino krških jezer. ✓
Hudournik je primer periodične reke. ✓
Mrtvo morje je najbolj slano jezero. morje ✓

12. Pojasni, ali je vodnjak, prikazan na skici, primeren za oskrbo s pitno vodo? (1)

Ne, vodnjak ni primeren za oskrbo, saj na sliki zelo očitno piše, da v vodnjake pronika "contaminated" oz. onesnažena voda. ✓

13. Zakaj neurejena so odlagališča smeti nevarna za vodne vire? Pojasni, ali ogrožajo tudi arteško vodo? (2)

~~Skat~~ Pri neurejenih odlagališčih generalno spadaj pod smetmi ni prepustne podlage, posledično voda (deževnica) spere so umazanijo direktno v podtalnico. To ne ogroža arteške vode, saj je ta voda ujeta med dvema neprepustnima slojema kamnin. ✓

14. Slika prikazuje stanje na obalah nekega morja. Navedi tri povzročitelje prikazanega stanja. (2)

promet (transport), turizem (turisti niso spoštljivi), odpadke (dobaj veliko stvari fud je odpadninejo)
 gospodarstvo (ribiči lahko za sabo pustijo kar veliko smeti)

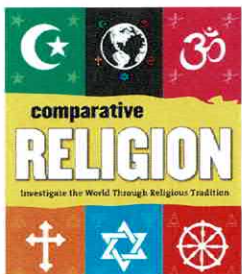
15. Kaj je razlog, da se pojavi demografska eksplozija? Za kakšne države v svetu je danes ta pojav najbolj opazen in zakaj prav tam? (2)

Demografska eksplozija se pojavi v državah, ki so v razvoju. Pojavi se zaradi izboljšanih razmer (ekonomskih, socialnih, higienskih, zdravstvenih). Smrtnost se posledično zmanjšuje, rodnost pa ostaja visoka. Primer take države je lahko Indija, najverjetneje zaradi počasi izboljšujočega stanja v državi in religije, ki se vedno "spodbuja" rodnost - več otrok imaš, več veljaš.

16. Kaj je staranje prebivalstva? Kaj privede do nastanka tega pojava in kako vpliva na smrtnost? (3)

Staranje prebivalstva je pojem, ki označuje višanje povprečne starosti vseh prebivalcev. Do nastanka privede dobro zdravstvo (zmanjšuje smrtnost) in to, da se ljudje v razvitejših državah ne odločajo več toliko za otroke. Smrtnost bo dejansko skozi naslednja leta narasčala (sicer počasi, ampak ja).

17. Kratko pojasni, kako lahko na rodnost vplivata dejavnika, prikazan na fotografijah. (2)

Nekatere religije/vere imajo zapoved, da čim več otrok in žena imaš, za tem bolj bogatega, spoštovanega veljaš.

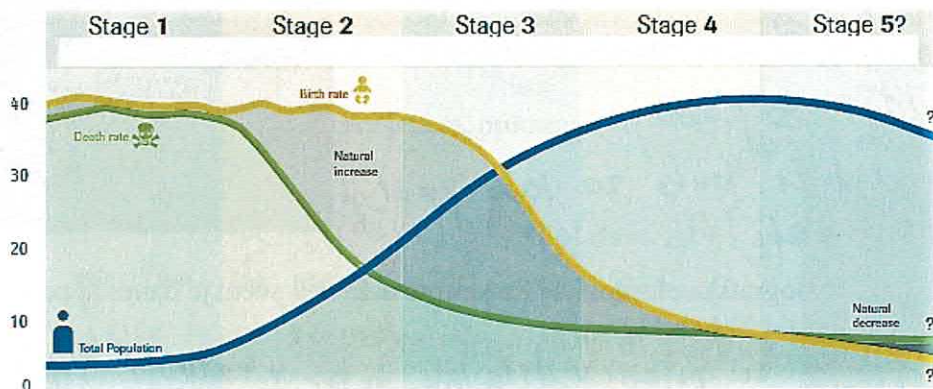
Zdravstvo lahko izboljša rodnost in zmanjša smrtnost. Rodnost se zviša s tem, ko manj dojenčkov umre ob porodu, sajlerati pa zdravstvo preprečuje ~~višje~~ visoko smrtnost z vsemi zdravili ipd.

bačelma si zmanjša / več preživi
 z otroci

18. Oglej si graf, ki prikazuje demografski prehod. Vzročno-posledično pojasni, kaj je značilno za procese naravnega gibanja v tretji fazi.

(3)

V tretji fazi je smrtnost nizka, ~~zato se ljudje ne odločajo~~ verjetno zato, ker imajo ljudje dobre ekonomsko-socialne pogoje, država ima dobro in dostopno zdravstvo, ljudje se selijo iz kmetij ~~na~~ v mesta, posledično ne potrebujejo več ~~toliko~~ pomoči na kmetiji, ne umre jih več toliko in se odločajo za manjše družine. Zato naravni prirast pada, rast populacije se bo v naslednjih nekaj desetletjih umirila.

✓

19. V drugi fazi se lahko v državah pokažejo konkretne težave, saj je naravni prirastek zelo hitro narašča. visok. Razvoj držav na tej stopnji, bi lahko bil bolj stabilen, če bi pravočasno vodile učinkovito prebivalstveno politiko. Kakšen tip prebivalstvene politike bi potrebovali? Podaj dve rešitvi, ki bi ju s tako politiko morali vpeljati in vsako utemelji.

(3)

Države bi potrebovale omejevalno politiko, pri čemer bi lahko dali ~~daljše~~ davčne olajšave ~~na~~ družine z manj otroki (sicer ne večjih od družin z otroki, da jih potem sploh ne bi imeli, ampak tako visoko, da bi ljudi dejansko razmislili). To bi prepričalo ljudi v razmislek in verjemanem, da bi se lahko odločili za manj otroke. Druga možna politika je pa promocija (plakati, kazanje statistike). S tem lahko nekako prestrašimo prebivalstvo v to, da ne bodo več toliko revevali, ker drugače ~~ih~~ bodo imeli več brezposelnih ipd. Strah je vedno bolj učinkovit od vzpodbujanja.